

“Per primer cop podem fer un estatut en situació de normalitat democràtica”

Montserrat Tura (Mollet del vallès, 1954), consellera d'Interior de la Generalitat de Catalunya, és un dels caps de departament més coneguts del tripartit. Potser pel peculiar equilibri entre una gestió a mig camí de la disciplina policial i la proximitat dels serveis d'urgència.

Hi caldrà cridar els serveis d'extinció d'incendis perquè es pugui acabar de negociar l'Estatut?

— Espero que no. De tota manera hi ha lleis que han estat mesos i mesos, anys, al Parlament... Lleis que ni de lluny eren tan fonamentals com ho és l'Estatut. En canvi aquesta, com que cada dia, quan se surt de la reunió de la ponència, es fan cinc conferències de premsa, de vegades, el procés se'ns fa més llarg.

Però em sembla que per primera vegada, tenim la gran oportunitat de fer un Estatut en situació de normalitat demo-

cràtica. Fins ara, els estatuts s'havien fet sempre en períodes constituents, sortíem d'una dictadura, d'una situació excepcional. Per tant, hi havia la necessitat immediata de posar-se d'acord en unes normes bàsiques de funcionament. Entenc que precisament, com que no ha estat un període constituent, com que no hi ha una urgència vital per dotar-nos d'unes normes per començar a funcionar, el pes de l'estratègia partidista és més elevat que en un període constituent. Però no voldria que les estratègies partidistes, sobretot la d'un partit nacionalista que no va ser capaç de modificar

l'Estatut en 23 anys, impedissin aquesta renovació amb normalitat.

— **A banda de l'Estatut, vivim un estiu especialment delicat pel que fa als incendis forestals...**

— Crec que no tenim consciència col·lectiva de la gravetat de la sequera... Quan una societat es dedica fonamentalment a l'agricultura és molt conscient de la sequera, els hi va la feina i la manera de vida. Ara que la major part de la població és urbana, no ens adonem de la gravetat del fenomen de la manca d'aigua. Fa un any i mig que no plou. S'han perdut collites de cereals, d'arbres fruiters, i sobretot hi ha molts arbres i matolls que no tenen gota d'aigua. Per les carreteres de moltes comarques es pot veure el bosc color de tardor, perquè hi ha arbres morts, secs. Per tant, una petita guspira pot provocar un gran desastre.

— **El desastre de l'incendi que va passar a Guadalajara, amb onze morts, pot passar aquí?**

— En realitat ningú està lliure de les desgràcies. Però hem d'intentar utilitzar la intel·ligència, organitzar una estratègia com cal, tenir un bon comandament i aplicar la tecnologia a l'emergència, en aquest cas, el foc. Però res d'això no evita que en un moment determinat es pugui prendre una decisió equivocada, o que hi hagi un canvi de vent inesperat o que es creï un focus secundari de l'incendi, etc. El foc és terrorífic...

— **Fins a quin punt són inevitables els incendis forestals en una societat que ha optat per un model d'abandó rural i de segones residències?**

— Els incendis hi han estat sempre, encara que fossin provocats pels llamps.

— **Però no per una cigarreta, vidres, espurnes elèctriques o barbacoes.**

— No, però els nostres revesavis també feien carn a la brasa. El que passa és que llavors, com que la gent vivia al camp, el bosc no tenia aquestes grans extensions que té ara. El 66 per cent del territori de Catalunya és zona forestal. A més, abans, quan es feia una casa de pagès, es

preocupaven de fer el buidatge pels voltants, l'era de batre, etc. El problema que tenim avui és que en aquesta massa densa n'hi ha molta gent que hi viu dins, sense separació, pràcticament, de la massa forestal. De dificultats per apagar un incendi forestal avui n'hi ha moltes. Abans no hi havia bombers, però hi havia conreus que fraccionaven el bosc. De manera que, quan cremava, se'n cremava una fracció, no tenia la continuïtat que té ara, i no hi havia urbanitzacions dins.

Però bé, si la realitat ens ha dut fins aquí, hem de ser conscients que tenim un problema col·lectiu, amb un equilibri molt fràgil, i que les adversitats climatològiques extremes ens porten a situacions d'emergència. En canvi, quan la gent va al bosc no té la sensació d'emergència. I hi existeix.

—Dèieu que a pagès, les cases estan voltades per espais de seguretat, eres, etc. Avui hi ha una normativa que marca una franja de seguretat entre les cases i les masses forestals. Però gairebé ningú no la compleix

—Es una llei que ja existeix. Per tant, és d'obligat compliment. En aquest cas el Departament de Medi Ambient ha posat una ordre que el desenvolupa i el d'Interior hi ha posat alguns elements a tenir en consideració per donar més seguretat a les cases d'àmbit forestal. S'hauria de complir. Es produeix una gran paradoxa aquí. Els edificis urbans tenen un conjunt de mesures de prevenció d'incendis d'obligat compliment. Sembla raonable que les edificacions que es fan fora de ciutat també haurien de tenir algun sistema semblant.

A banda d'això, hauríem d'obrir un debat territorial. Sabem que la realitat actual ja la tenim, però que podem introduir-hi mesures correctores... Estaria bé que els responsables del planejament territorial vinguessin algun dia amb un incendi d'aquests actiu.

—Això és una crítica?

—No, és un suggeriment. No als actuals, no; als que han dut el planejament territorial fins aquí.

—I els que avui fan aquests plans es plantegen canvis?

—Està canviant en el sentit de fer franges de protecció, mesures obligatòries en els habitatges en zones forestals. El que no canvia és la progressió anual del forest: cada cop hi ha més bosc i més dens. Aquest sí que és un tema que

“La primera causa de sortida dels bombers ja no és el foc, són els equips d'escarceració que tenen la funció de treure la gent atrapada enmig de la ferralla dels accidents”

hem de reconduir entre tots. Hem de tornar a una estructura més de mosaic, que és la salvació per al nostre paisatge.

—Som en ple període de vacances, amb els desplaçament d'automòbil. Com es fa per reduir la fatídica xifra de víctimes que acabarem coneixent a finals d'agost?

—Hi ha una recomanació, si vostès volen també aplicable a un model de vida, que és que si volen gaudir de les vacances ho han de fer sense presses. Està més que demostrat que molts accidents mortals es produeixen per la gran quantitat de vehicles en carretera en moments punta, però també està demostrat que molta gent es mata en els desplaçaments curts, ja al lloc de vacances. El pitjor que es pot fer en la vida és viure la massa de pressa. Per tant, conduir massa ràpidament és el pitjor que es pot fer. No són xifres fredes, jo sempre penso en les persones. Són gent que va marxar de vacances i que no van tornar mai.

—Va fer famosa la frase aquella de “tolerància zero”, contestada per alguns sectors. Les estadístiques us han donat la raó realment?

—S'ha notat una reducció lleugera de la velocitat, especialment des de la instal·lació dels radars a autopistes i carreteres, tot i que encara hem d'aconseguir més. Costa fer complir els límits de velocitat a les carreteres secundàries.

El 2004 hi va haver 100 persones menys que van morir. És la reducció més significativa des del 1995, quan hi havia molts menys vehicles. Ens havíem arribat a posar en gairebé 800 morts anuals, 5.000 ferits greus, 3.000 dels quals amb seqüeles gravíssimes i 30.000 afectats anuals. No estem par-

lant d'un fet irrellevant! La feina que fa la direcció general de Trànsit dels Mossos d'Esquadra és bona. I que s'hagi generat polèmica, en el fons, és interessant. Vol dir que la gent opina, en parla, i que finalment alguna de les coses queda.

Només una dada voldria afegir. La principal causa de mort per sota dels 45 anys és la mort a l'asfalt. Als 174 parcs de bombers de Catalunya, la primera causa de sortida ja no és el foc, són els equips d'escarceració, que tenen, entre d'altres, la funció de treure la gent atrapada enmig de la ferralla dels accidents de trànsit.

Tot això és mereix un replantejament profund.

—Un altre dels grans reptes de la Conselleria és el desplegament dels mossos, concretament, ara hi ha el gran repte de Barcelona. Quins aspectes preocupen més?

—Hi ha un cert respecte per un repte tan important. Això és positiu. Sabem que Barcelona no és qualsevol cosa. D'entrada, té un valor simbòlic indubtable que la policia de la Generalitat substitueixi la policia de l'estat a la capital de Catalunya. A més, Barcelona té 1.700.000 habitants, i la visiten diàriament uns tres milions més de persones. És una dimensió que fins ara no havien abordat els Mossos d'Esquadra.

Estem treballant molt, organitzant i calculant molt exactament quantes patrulles, quantes persones s'hi dedicaran a cada tasca del cos. Estem fent un gran esforç pressupostari, de disseny, de planificació, de model de relació entre policia i societat... Em sembla apassionant. I espero comptar amb la col·labo-

“El mossos, els serveis de seguretat, els bombers, estan molt per sobre de l'alternància dels partits en el govern”

JORDI PLAY

ració i la comprensió, també, de la ciutadania.

—Quant a la relació amb la ciutadania, què va passar a Berga amb els mossos. N'han tret alguna conclusió?

—En realitat tot ensenya, no? Berga va tenir un element especial i singular, difícil d'explicar de manera abreujada. Fins i tot en el moment en què la Policia autonòmica entrà en el recinte on es van produir els fets és mal rebuda, és insultada, li llençen ampolles... Això que anava en un moment d'emergència!

Hi ha un sector, no pas tota la població de Berga, que s'hauria de replantejar que la Policia està per fer complir les lleis. En una societat democràtica algunes lleis ens poden agradar més o menys, però són les que ens hem posat tots per conuiu. Per tant, si no ens agraden, hem d'intentar organitzar-nos per aconseguir un canvi en els parlaments, per canviar les lleis. El que no es pot fer és negar la feina a aquells que tenen com a funció fer que s'apliquin.

També es va produir una reacció ciutadana —que respecto molt— massiva per l'assassinat d'una persona. I aquesta reacció massiva, entre d'altres coses, va dificultar de manera substancial les diligències policials. Si se superen les 72 hores en una dependència policial, s'han

de deixar en llibertat els detinguts o s'han de passar a disposició judicial. I es va impedir que es posessin a disposició judicial amb normalitat. Finalment se'ls hi va prendre declaració a comissaria. Això tots ho consideràrem anormal, si ens passés a nosaltres o a algun conegut.

En fi, sempre he cregut que hi va haver una part molt important de la ciutadania que va reaccionar moguda pel dolor, per la solidaritat. Però, sempre, en les mobilitzacions hi ha algú que pren el lideratge, i en aquest cas, havien de saber que, lluny d'ajudar a la justícia a condemnar, amb tot rigor, aquestes persones, van estar a punt de ser posades en llibertat, per haver exhaurit el termini de detenció. I, per altra banda, la defensa, en aquests moments, podria argumentar que la declaració no es va fer en condicions d'inexistència de coacció.

Des de llavors, el que hem fet és parlar, parlar molt amb tothom per fer entendre que la funció de la Policia és fer complir les lleis.

Berga és una llarga història, però des del primer dia, la Policia de la Generalitat, es posa a fer la seva feina. Que la Policia considerada "la nostra", la que parla català, la formada durant la democràcia, els aturi i els digui: vostè no porta llums del remolc del tractor i li hem de posar una multa... Això de vegades no es prou ben entès pel món rural.

—CiU l'ha posada al centre de les seves crítiques. L'informe anònim sobre els Mossos, el robatori del test de les proves d'accés a l'Escola de Policia... Té la percepció que volen desgastar-la per ser aquesta una Conselleria amb prou bona imatge dins d'aquest govern?

—No ho sé, ho han anunciat ells en diferents reunions que han fet i després ho han anunciat a la premsa, anem a per Interior. Ho lamento, perquè Interior vol dir la seguretat de tots. En alguns moments he tingut la sensació que era allò del rei Salomó, si no puc tenir la criatura, l'espalllo. Em sap molt greu, però això no ho pot fer l'oposició. El Mossos d'Esquadra, els serveis de seguretat, els bombers, estan molt, però molt per sobre de l'alternància dels partits polítics en el Govern. Per tant, darrere meu, vindrà un altre conseller o consellera, després del meu partit, en vindrà un altre...

Enric Rimbau

La fotografia era molt fàcil de localitzar en la web oficial de la Generalitat Valenciana: apareixien, Manuel Taracón, aleshores president de la Diputació de València i avui ja traspasat, Eduardo Zaplana, en aquell temps president de la Generalitat Valenciana, Arnoldo Alemán, que presidia la República de Nicaragua, Rita Barberà, aleshores —com ara— alcaldessa de València, i José María Álvarez del Manzano, que ocupava l'alcaldia de Madrid. L'escenari era el balcó de l'Ajuntament de València, poc abans d'una de les mascletades de les falles de l'any 1997. La visita d'Alemán, presentat aleshores com l'adalil del liberalisme que dirigiria l'imparable ressorgir econòmic de Nicaragua, culminava una sèrie de contactes que donaren dimensió internacional al Govern de Zaplana. Anys després, al desembre del 2003, Alemán va ser condemnat a vint anys de presó per corrupció després que es considerara provat que havia desviat diners públics a una empresa privada, GENINSA. La fotografia de la seua visita fallera va desaparèixer de la web i l'aventura nicaragüenca de Zaplana va convertir-se en tabú. Lentament el país centreamericà va deixar de rebre ajudes oficials de la Generalitat fins a desaparèixer dels països que en són destinataris, però a Managua queden pendents moltes causes judicials contra els principals contactes d'aquells moments que mantenen viva la investigació sobre el